

**Товариство з обмеженою відповідальністю
«ЛЕМТРАНС»**

**ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
за 2020 рік**

КИЇВ, 2021 рік

1. Опис та результати діяльності

ТОВ «Лемтранс» (далі – Компанія або «Лемтранс») – найбільший приватний оператор залізничного рухомого складу України. Основні напрями діяльності Компанії – організація вантажних перевезень власним та орендованим рухомим складом, надання транспортно-експедиторських послуг, інформаційний супровід руху вантажів, а також ремонт рухомого складу.

Компанія пропонує клієнтам індивідуальні транспортно-логістичні рішення. Якісний супровід вантажів і налагоджена співпраця з логістичними партнерами гарантують повний контроль, швидкий час транзиту та бездоганне доставляння вантажів до кінцевого пункту призначення.

Залізниця – основа транспортної системи України. Понад 80% від вантажообігу припадає на залізничний транспорт. Напіввагони – найважливіший сегмент залізничних перевезень України. Вони забезпечують 66% усіх залізничних відправлень у країні, тоді як інші види вагонів займають від 4% до 14% у структурі залізничних навантажень. Ключова перевага «Лемтранс» – наявність найбільшого серед приватних операторів власного парку напіввагонів, а також вагоноремонтних потужностей, що дає змогу ефективно розв'язувати найскладніші транспортні завдання кожного клієнта. Компанія керує власним і орендованим парком рухомого майна, який на 31 грудня 2020 року становить понад 20 000 одиниць.

Основні вантажі Компанії – вугілля, ЗРС і чорні метали – ключові для економіки України та становлять 46% вантажообігу держави.

Для організації ефективної взаємодії відправників і одержувачів вантажів із перевізниками Компанією створено Департамент перевезень із диспетчерським центром. Департамент об'єднує фахівців з організації та планування перевезень.

Управління вагонного господарства спільно з виробничим персоналом Компанії забезпечує підтримання рухомого складу в робочому стані. Компанія виконує якісний і своєчасний ремонт вантажних вагонів на базі орендованих вагонних депо міст Волноваха та Кам'янське.

Компанія використовує потужності депо в інтересах власного вагонного парку, а також надає послуги ремонту та модернізації рухомого складу стороннім компаніям.

Стратегія розвитку «Лемтранс» передбачає збільшення частки ринку й обсягів перевезення вантажів.

Своєю безпосередньою діяльністю компанія «Лемтранс»:

- бере участь у створенні сучасних транспортно-логістичних систем;
- створює умови безпечного функціонування залізничного транспорту;
- забезпечує перевізний процес кадрами високої кваліфікації;

- розробляє ефективні логістичні схеми взаємодії з іншими видами транспорту;
- сприяє оновленню рухомого складу та об'єктів залізничної інфраструктури,
- бере участь у створенні достатньої провізної здатності для повного задоволення попиту українських та іноземних клієнтів на перевезення;
- підвищує якість транспортних послуг і безпеку перевезень до рівня світових стандартів;
- підвищує інвестиційну привабливість залізничного транспорту.

Ключовий фокус стратегічного розвитку «Лемтранс» – прозорість, відповідальність і надійність.

МІСІЯ «ЛЕМТРАНС»

Забезпечувати надійність і стабільність економічних зв'язків, задаючи високі стандарти якості залізничних перевезень.

На додачу до основної операційної діяльності Компанія приділяє велику увагу питанням сталого розвитку – створенню умов для економічного зростання країни.

АСОЦІАЦІЇ

«Лемтранс» є дійсним членом Європейської бізнес-асоціації (EBA).

ОБСЯГИ РЕАЛІЗАЦІЇ

За 2020 рік чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг) становив 14 391 мільйон гривень (у 2019 році – 14 160 мільйонів гривень).

Структура виручки:

	2020 рік	2019 рік
- організація перевезень вантажів у власних (орендованих) вагонах і транспортно-експедиторське обслуговування	95%	89%
- ремонт залізничних вагонів	4%	8%
- інше	1%	3%

Основними споживачами послуг перевезень у 2020 році, як і у 2019 році, були великі підприємства гірничо-металургійного комплексу, енергетичної та будівельної галузі України

Загальний обсяг залізничних перевезень Компанії у напіввагонах за підсумками роботи 2020 року становить 64,5 мільйона тонн, що на 12 мільйонів тонн перевищує показник 2019 року.

Основну частину перевезених у 2020 році вантажів становили вугілля та залізорудна сировина. Зростання обсягу перевезення залізної сировини, якщо порівнювати з 2019 роком, сягнуло 8,1 мільйона тонн.

Обсяг перевезень у 2020 році:

- Залізорудна сировина – 24,6 мільйона тонн
- Вугілля 24,4 мільйона тонн
- Чорні метали – 8,3 мільйона тонн
- Флюс – 3,1 мільйона тонн
- Кокс – 2,6 мільйона тонн
- Інші вантажі – 1,5 мільйона тонн

У 2020 році журнал Forbes Ukraine включив «Лемтранс» до щорічного рейтингу «ТОП-100 найбільших приватних компаній України», а за показниками фінансової звітності за 2019 рік Компанія посіла 39-е місце.

РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ІНФРАСТРУКТУРНИХ АКТИВІВ

Компанія традиційно показала позитивну динаміку свого вагоноремонтного сектору. Так, за 12 місяців 2020 року обсяг планових і поточних видів ремонту вантажних вагонів в орендованих депо та на інших ремонтних дільницях Компанії становить 11 946 одиниць, що на 9% більше, якщо порівнювати з аналогічним періодом минулого року. Це стало можливим завдяки ефективному плануванню виробничих робіт, сучасному обладнанню, а також високій кваліфікації персоналу.

ІНВЕСТИЦІЇ

Загальний обсяг капітальних вкладень за підсумками 2020 року становить 264 мільйони гривень.

Для оновлення та підтримання парку у 2020 році було придбано 286 одиниць вантажних вагонів, а саме:

- 206 вагонів-хоперів для транспортування окатишів та агломерату за власні кошти Компанії;
- 80 фітингових платформ на умовах залучення кредитних коштів.

Компанія продовжила реалізацію інвестиційної програми, спрямованої на подальше підвищення ефективності та збільшення продуктивності своїх вагоноремонтних потужностей.

Також одним із ключових напрямів інноваційного розвитку Компанії є цифровізація.

2. Ліквідність та зобов'язання

Рух грошових коштів. У таблиці нижче наведено основні показники звіту про рух грошових коштів за 2020 і 2019 роки в мільйонах гривень:

	2020 рік	2019 рік
Чисті грошові кошти, отримані від операційної діяльності	3 190	3 471
Чисті грошові кошти, отримані в інвестиційній діяльності	3	715
Чисті грошові кошти, використані у фінансовій діяльності	(1 893)	(4 199)
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів	1 300	(13)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	232	244
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів та резервів під очікувані кредитні збитки	(8)	1
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	1 524	232

Рух коштів від операційної діяльності за 2020 рік становив 3 190 мільйонів гривень, що на 8,1% нижче за показник 2019 року.

Обіговий капітал Компанії складається з запасів, дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги та іншої дебіторської заборгованості, кредиторської заборгованості з основної діяльності та іншої кредиторської заборгованості, виданих та отриманих авансів.

Упродовж 2020 року Компанія сплатила до бюджету 889 мільйонів гривень податків, зокрема податку на додану вартість – 610 мільйонів гривень; податку на прибуток – 216 мільйонів гривень.

Зобов'язання Компанії. Позикові кошти та зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності станом на 31 грудня 2020 року становили 2 879 мільйонів гривень проти 3 298 мільйонів гривень станом на 31 грудня 2019 року. 47% зобов'язань Компанії – це довгострокове фінансування, отримане від лізингових компаній та банківських установ.

3. Фінансові інвестиції

Довгострокові фінансові інвестиції Компанії представлені інвестиціями в дочірні підприємства, які включають такі об'єкти інвестування:

Назва об'єкта інвестування	Країна реєстрації	31 грудня 2020 р.	
		Частка володіння, %	Балансова вартість, у мільйонах гривень
ПрАТ «Укртранслізинг»	Україна	49,96%	660
Корпорація «Міжрегіональний промисловий союз»	Україна	99,73%	34
Інші інвестиції	Україна	99,00% – 100%	11
Всього довгострокових фінансових інвестицій			705

З метою диверсифікації бізнесу у грудні 2020 року Компанія придбала 100% статутного капіталу ТОВ «Левада Карго», що спеціалізується на контейнерних мультимодальних перевезеннях і опорує власним та орендованим парком фітінгових платформ та контейнерів різного типу.

4. Соціальні аспекти та кадрова політика

Робота з персоналом та соціальне забезпечення. Облікова кількість штатних працівників станом на 31 грудня 2020 року становила 895 осіб. Структура персоналу за категоріями на кінець 2020 року мала такий вигляд: робітники – 68%, фахівці – 23%, керівники – 9%.

Одним із ключових викликів «Лемтранс» у 2020 році було створення безпечних умов праці та організація безперебійної роботи підприємства у зв'язку з пандемією COVID-19.

Для того щоб у складних умовах зберегти здоров'я наших працівників і підтримати їхню мотивацію, ми щодня забезпечуємо їх засобами індивідуального захисту, своєчасно виплачуємо заробітну плату, виконуємо соціальні зобов'язання за колективними договорами, а також продовжуємо програми з розвитку наших працівників.

Так, задля мінімізації соціальних контактів для працівників, які забезпечують безперебійну роботу виробничих потужностей, було запроваджено каскадний 4-рівневий графік роботи, а для працівників офісу було організовано дистанційну роботу. Також проводилася робота з організації та втілення профілактичних і протиепідеміологічних заходів для запобігання захворюванню працівників «Лемтранс» на COVID-19: вологе прибирання з використанням дезінфікувальних речовин та знезараження проти вірусів за допомогою бактерицидних УФ-ламп виробничих, адміністративних та санітарно-побутових приміщень; забезпечення працівників засобами індивідуального захисту (медичними масками та

рукавичками) та дезінфікувальними засобами для обробки рук; контроль стану здоров'я працівників шляхом вимірювання температури тіла за допомогою безконтактних термометрів; організація перевезення працівників вагонних депо до місця роботи; дезінфікування автотранспортних засобів. На впровадження профілактичних та протиепідеміологічних заходів «Лемтранс» було витрачено 1,8 мільйона гривень.

Крім того, упродовж 2020 року Компанія проводила планову роботу з питань охорони праці задля покращення її умов, створення безпечних і здорових робочих місць відповідно до вимог чинного законодавства та внутрішніх стандартів.

Попри виклики поточного року, після паузи, викликані реакцією ринку, і з урахуванням часу, необхідного для переналаштування процесів, Компанія продовжує інвестувати в навчання та розвиток персоналу. У 2020 році було проведено роботу з актуалізації кадрового резерву. Прийнято рішення про облаштування навчальних класів для проведення навчання в онлайн-форматі. Загалом витрати на програми навчання та розвитку становлять 1,6 мільйона гривень.

Регулярний моніторинг ринку праці України допомагає Компанії дотримуватися принципів внутрішньої справедливості та зовнішньої конкурентоспроможності в оплаті праці, забезпечувати конкурентоспроможність усіх складових системи винагороди працівників. У Компанії діє Колективний договір, який гарантує захист прав та інтересів кожного працівника, відповідно до якого Компанія надає соціальні гарантії, компенсації та пільги. Соціальні заходи Компанії включають програму добровільного медичного страхування та страхування від нещасних випадків, виплату матеріальної допомоги, зокрема: на оздоровлення працівників за основним місцем роботи, у разі народження дитини, у зв'язку з одруженням тощо.

В основі діяльності Компанії лежить повага до кожного працівника і його прав. Принцип дотримання прав людини зафіксовано в Кодексі етики.

Сталий розвиток. Напрями КСВ. Сприяння сталому розвитку суспільства – один із стратегічних пріоритетів «Лемтранс». Ми прагнемо не тільки забезпечувати якісні логістичні послуги зв'язку для наших клієнтів, але й допомагати створенню сприятливого соціального середовища в регіонах нашої присутності. «Лемтранс» не обмежує сферу своєї соціальної відповідальності своєчасною виплатою заробітної плати, сплатою податків до місцевих і державних бюджетів, а також поліпшенням умов праці. Компанія активно інвестує в розвиток місцевих громад, позитивно впливаючи на сталий розвиток цих регіонів через створення нових робочих місць і податкові відрахування. «Лемтранс» підтримує спортивні ініціативи та реалізує благодійні проекти. Ми віримо, що наші проекти допомагають розв'язувати актуальні проблеми сьогодні, а також створюють надійну основу для майбутнього розвитку України.

Минулого року на зовнішні соціальні програми Компанія направила понад 0,7 мільйона гривень.

Соціальні програми «Лемтранс» спрямовані на популяризацію здорового способу життя серед населення, а також створення умов для розвитку спорту на територіях своєї присутності. Крім цього «Лемтранс» формує та просуває культуру дбайливого ставлення до довкілля серед працівників. Екологічна культура охоплює збирання макулатури та використаних батарейок, джерел живлення й акумуляторів для їх подальшої утилізації. Розвиток екологічної культури серед наших працівників і в українському суспільстві ми вважаємо одним із найважливіших завдань.

Попри складний 2020 рік, у галузі КСВ «Лемтранс» і далі демонструє послідовність і системність. Зберегти життя та здоров'я наших працівників – один із наших пріоритетів. Ми робимо все, щоб на наших підприємствах не було виробничих травм. У непростих умовах 2020 року ми продовжуємо інвестувати в підвищення рівня промислової безпеки на наших виробничих підприємствах. Наші інвестиції спрямовані на впровадження сучасних засобів індивідуального захисту, на підвищення якості медичного обслуговування працівників наших підприємств, а також на розвиток культури безпеки.

У 2020 році Компанія, як і весь світ, зіткнулася з новим для неї викликом – COVID-19.

У 2020 році «Лемтранс» закуповував засоби індивідуального захисту на прохання лікарів Волноваської центральної районної лікарні. Ця установа орієнтована на приймання пацієнтів із підозрою на коронавірус. Компанія безоплатно передала лікарні понад 2 000 одиниць засобів індивідуального захисту: медичні окуляри та рукавички, лицьові щитки, маски підвищеного захисту, а також комбінезони.

Для наших працівників, як і для жителів міст, у яких ми працюємо, важливо, щоб їхні діти долучалися до здорового способу життя. Наша програма соціального партнерства допомагає в цьому. Ми підтримуємо розвиток дитячого та юнацького футболу і сприяємо просуванню здорового способу життя серед населення. Тому ініціативи, пов'язані з розвитком спорту, посідають важливе місце серед наших проєктів. Так, у межах своєї співпраці з некомерційним фондом Shakhtar Social «Лемтранс» реалізовує проєкт «Давай, грай!» у населених пунктах на лінії розмежування. Завдяки підтримці компанії у 2020 році проєкт розширився й тепер охоплює два міста – Волноваху та Попасну. «Давай, грай!» – соціальний проєкт, спрямований на розвиток масового дитячого аматорського футболу в Україні. У проєкті беруть участь хлопчики та дівчатка віком від 7 до 12 років. Для юних футболістів організовують безплатні заняття та регулярні змагання, а для їхніх тренерів – професійну підготовку, стажування та майстер-класи з провідними фахівцями. Спортсменів забезпечують усім необхідним інвентарем та амуніцією. У 2020 році Компанія додатково інвестувала в проєкт більш ніж 0,2 мільйона гривень. Цей звіт – демонстрація сталого розвитку нашої Компанії в дії.

5. Ризики

Функція управління ризиками в Компанії здійснюється щодо операційних, фінансових та юридичних ризиків. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політик, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Фінансові ризики складаються з ринкового ризику, кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися.

Ринковий ризик. Ринкові ризики пов'язані з відкритими позиціями за (i) іноземними валютами, (ii) процентними активами й зобов'язаннями та (iii) інструментами капіталу, які великою мірою залежать від загальних та специфічних ринкових змін. Моніторинг та аналіз ринкового ризику здійснюється окремо за кожним випадком.

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін валютних курсів. Ризик Компанії, пов'язаний зі змінами валютних курсів, стосується насамперед її інвестиційної та фінансової діяльності.

Ризик процентної ставки Компанії пов'язаний із грошовими коштами та їх еквівалентами, поточними фінансовими інвестиціями, позиковими коштами та зобов'язаннями з оренди з правом викупу/переходом права власності. Інструменти з фіксованими процентними ставками наражають Компанію на ризик справедливої вартості процентної ставки. Рівень ризику зміни грошових потоків унаслідок зміни рухомої процентної ставки, на який наражається Компанія, є несуттєвим, оскільки інструменти з рухомою ставкою становлять 6% від балансової вартості позикових коштів та зобов'язань з оренди з правом викупу/переходом права власності станом на 31 грудня 2020 року.

Кредитний ризик. Кредитний ризик виникає тоді, коли інша сторона договору виявиться неспроможною повністю виконати свої зобов'язання в разі настання терміну їх погашення. Кредитний ризик виникає у зв'язку з грошовими коштами та їх еквівалентами, поточними фінансовими інвестиціями, а також заборгованістю клієнтів Компанії, яка складається з непогашеної дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості.

Компанія структурує рівні кредитного ризику, на який вона наражається, шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним контрагентом або групами контрагентів. Керівництво регулярно затверджує ліміти рівня кредитного ризику. Такі ризики контролюються та переглядаються щороку або частіше.

Ризик ліквідності. Ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні фінансових зобов'язань, що погашаються шляхом постачання грошових коштів або іншого фінансового активу.

Обачність в управлінні ризиком ліквідності передбачає наявність достатньої суми грошових коштів і наявність фінансування для виконання зобов'язань у разі настання їхнього терміну. Підтримання поточної ліквідності Компанії здійснюється шляхом контролю сум дебіторської та кредиторської заборгованості, витрат інвестиційного характеру та використання короткострокового фінансування.

6. Програма протидії корупції

У своїй діяльності Компанія керується принципом «нульової толерантності» до будь-яких проявів корупції та вживає всі необхідні заходи, передбачені законодавством щодо запобігання, виявлення і протидії корупції та пов'язаним із нею діям.

У Компанії запроваджена система Антикорупційного комплаєнс-контролю, що є комплексом правил, стандартів і процедур та передбачає, зокрема:

- періодичне виявлення та оцінювання корупційних ризиків у діяльності Компанії,
- антикорупційну перевірку ділових партнерів і впровадження зобов'язання «Антикорупційне застереження» під час укладання з ними договірних відносин;
- функціонування механізму виявлення та врегулювання конфлікту інтересів;
- ознайомлення нових працівників зі змістом нормативних документів Компанії щодо протидії та запобігання корупції;
- обмеження щодо отримання/дарування подарунків і запрошень;
- функціонування незалежного каналу отримання звернень (Лінія довіри).

У Компанії прийнято такі нормативні документи щодо запобігання, виявлення та протидії корупції:

- Антикорупційна програма;
- Положення з комплаєнс-контролю;
- Процедура виявлення та врегулювання конфлікту інтересів.

Для всіх працівників Компанії проводяться періодичні тренінги з питань протидії корупції та роз'яснюються основні положення антикорупційного законодавства.

7. Екологічні аспекти

Питання екології належать до найважливіших пріоритетів «Лемтранс». У всіх аспектах своєї діяльності Компанія керується дотриманням балансу між економічними цілями та екологічною відповідальністю. Важливим аспектом у сфері захисту навколишнього природного середовища на підприємстві є таке:

- сортування відходів за класами небезпеки на ділянках тимчасового збереження;
- повний збір відходів і недопущення їх пошкодження та знищення в процесі тимчасового зберігання;
- укладання договорів на передання відходів спеціальним організаціям для подальшої їх утилізації;
- передання всіх відходів депо на утилізацію або переробку (брухт чорних та кольорових металів);
- збір картонної тари в макулатуру та подальша її утилізація.

З метою захисту довкілля в орендованих вагонних депо міст Волноваха та Кам'янське виконується облік усіх можливих відходів і джерел викидів забруднювальних речовин в атмосферне повітря, а також передавання відходів різних класів небезпеки на утилізацію.

8. Перспективи розвитку

Ринок залізничних перевезень в Україні є активним конкурентним середовищем. В умовах постійного зростання рівня конкуренції на ринку та попиту на якісні послуги з боку промислових підприємств Компанія будує бізнес, що ґрунтується на довірі та максимальному задоволенні потреб наших клієнтів у довгостроковій перспективі.

Оригінал підписано фінансовим директором Какуріним Р.В.

Фінансовий директор

ТОВ «Лемтранс»

Р. В. Какурін